

pomocnická a splnění ostatních podmínek § 2 nařízení ze dne 25. ledna 1914, čís. 21 ř. zák. Tato tříletá lhůta podle § 19 nařízení ze dne 22. prosince 1920, čís. 666 sb. z. a n. nemůže zkrácena býti započtením vojenské služby. V době, kdy tříletá lhůta uplynula, byl však žalobce již překročil čtyřicátý rok svého věku, nevyhovoval tudíž podmínce čís. 3 § 2 nařízení ze dne 25. ledna 1914, čís. 21 ř. zák., nehledě k tomu, že neumí psáti na stroji, ač toho služba vyžaduje (čís. 5 § 2). Poněvadž mu nedostatek těchto náležitostí nebyl prominut, neměl a nemá nároku býti ustanoven kancelářským oficiantem. Z toho, že mu zemskou správou politickou při propočítání služby byla započtena vojenská služba, nemůže žalobce těžiti, poněvadž se toto započtení zřejmě přičilo ustanovením §§ 17 a 19 nařízení ze dne 22. prosince 1920, čís. 666 sb. z. a n. a ministerstvem právem bylo zrušeno.

### Čís. 6368.

**Omyl v osobě jest právně významným, pokud osobnost druhého smluvníka byla učiněna částí smluvního obsahu.**

**Mylná pohnutka má vliv na platnost právního jednání, byla-li pohnutkou pro vůli rozhodnou.**

(Rozh. ze dne 13. října 1926, Rv I 1487/26.)

Žalobě majitele domu o vyklizení bytu proti Anně S-ové, jež obývala po smrti Josefy F-ové byt, najatý touto v žalobcově domě, bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

### důvodů:

Dovolání vytýká odvolacímu rozsudku neprávem, že posoudil věc po právní stránce mylně (§ 503 č. 4 c. ř. s.), maje za to, že nájemní smlouva, o níž žalovaná opírá právo, bydleti v žalobcově domě, je neplatna pro podstatný omyl, ať již omyl v osobě neb omyl v pohnutce. Právní názor odvolacího soudu je v podstatě správný. Mezi stranami není již sporu o tom, že žalovaná zavdala podnět k omylu žalobcovu, zda je dědičkou. Že za tohoto předpokladu pro žalobce jako smluvníka, jenž byl na omylu, nevznikla smlouva, když se omyl týkal toliko osoby druhého smluvníka, nemůže při jasném znění zákona (§ 871 a 873 obč. zák.) býti pochybováno, ovšem s výhradou, že je naplněn také ještě druhý v § 873 obč. zák. stanovený předpoklad, že by totiž smlouva bez omylu vůbec nebyla sjednána neb alespoň nikoli takovým způsobem. Neníť omyl v osobě než zvláštním případem omylu o obsahu smlouvy, je proto podstatným a tudíž i právně významným, pokud osobnost druhého smluvníka byla učiněna částí smluvního obsahu. (Sr. Sedláček: Obligační právo, 1924, str. 78 č. 158 a Krainz-Ehrenzweig: System des öst. allg. Privatsrechtes 1925 I. sv. 1. díl, str. 216.) O takový případ tu jde. Majít

nižší soudy za prokázáno, že žalobcův zmocněnec L. ujednal nájemní smlouvu se žalovanou v předpokladu, že je dědičkou Josefy F-ové, poukazující k jeho výpovědi, že zašel jako oprávněný k uzavření nájemní smlouvy po smrti F-ové k žalované, ptal se jí, je-li dědičkou, načež odpověděla, »že ano«, a, poněvadž věděl z praxe, že v takovém případě nedá se nic dělati, uznal ji za novou nájemnici a stanovil jí činži. Je zřejmo, že bez jeho omylu o osobnosti strany žalované, o její právní vlastnosti, že je dědičkou, by onu smlouvu s ní nebyl ujednal, neboť bez této vlastnosti nebyla by se žalovaná těšila ochraně nájemníků, pro niž mu — jak se domníval — nezbývalo, než ji za nájemnici uznati. K stejnému výsledku vede názor, že tu jde o omyl v pohnutce. Dovolání má neprávem za to, že omyl v pohnutce je právně bez významu. Pravý opak plyne pro oblast působnosti obč. zák. z materialíí k III. novele obč. zák. (čís. 2/H. H. 78 příloh k těsnop. protokolům panské sněmovny, XXI. sese 1912 str. 136), které praví, že i tu jako všude mylná pohnutka má na platnost právního jednání vliv, když byla pohnutkou pro vůli rozhodnou, v kterémžto případě je právě omyl omylem podstatným. Že v projednávaném případě řečená pohnutka byla pro vůli stran rozhodnou, plyne ze seznání odvolacího soudu, že byla podmínkou sjednání smlouvy nájemní. Seznání to dovolatelka po skutkové stránce ani nenapadá, po právní stránce pokládá je i dovolací soud za správné, přihlížející k zjištěním nižších soudů o ohrazení se žalobcově proti tomu, by se žalovaná v bytě usadila, projeveném dávno před smrtí Josefy F-ové, a o průběhu sjednání smlouvy po její smrti. Nižší soudy odůvodnily v podstatě správně, že omyl žalobce a jeho zmocněnce je omluvitelným, a proto domnělé zavinění žalující strany je právně nerozhodné. Příčilo by se zajisté zásadám poctivosti v právním styku, kdyby žalovaná směla žalobci vytýkati neomluvitelnost jeho omylu, jenž vznikl jen z toho, že žalobcův zmocněnec uvěřil jejímu mylnému tvrzení o jejích dědických nárocích, které podle vlastního seznání byla pohotova i osvědčiti doklady.

### Čís. 6369.

**Je-li předmětem exekučního zástavního práva nárok na vrácení vadia, není předmět sporu, domáhajícího se podle § 37 ex. ř. zrušení exekuce, peněžitým (§ 500 poslední věta c. ř. s.).**

Nelze mluvit o skončení exekuce, dokud nebylo vadium vydáno vymáhajícímu věřiteli, jemuž bylo příkázáno k vybrání.

Smísení cizích peněz s nepatrnou částkou vlastních peněz nevylučuje po případě ještě vindikace peněz vlastníkem hlavní částky.

Bylo-li vadium, složené k soudu, zasláno soudem bernímu úřadu k uložení jako soudní deposit poštovním úřadem, nabyt stát k němu vlastnictví smísením. Třetí osoba nemůže se tu brániti exekuci (§ 37 ex. ř.) zabavením a příkázáním nároku k vybrání vadia, proti vymáhajícímu věřiteli z důvodu svého vlastnictví, ovšem ale z důvodu obligačního práva,